

[Willesen.]

eller nogen Mand her i Danmark, som vil ønske, at vi skal tage en saadan Stilling. Men Belgien har paa Grund af sin Beliggenhed en stærk militærpolitisk Tilknytning til Frankrig; faktisk er Belgiens Hær et fransk Armékorps og de belgiske Fæstninger de yderste Fløjbefæstninger for Frankrig, en Stilling, som slet ikke kan sammenlignes med Danmarks nuværende, thi den ønsker ingen at anbringe Danmark i. Hvis vi sad paa lignende Maade som Belgien i 1914 og vel at mærke overfor en Stormagt, hvis militære Magtmidler under Nutidens Udvikling var bragt til samme Højde som Tysklands i 1914, vilde Selvopholdelsesdriften, netop den ædleste og bedste Drift i Nationen, nøde de ledende Statsmænd, ligegyldigt, hvilket Parti de tilhørte, til at sige: Lad os hellere tage Ydmygelsen end risikere Ødelæggelsen. Der er visse Situationer i Livet, hvor man er nødt til det.

Der er fra Verdenskrigen to Eksempler paa, at Lande har stillet sig saaledes. Da de allierede gik i Land i Saloniki, saa Grækenland, at dets Stilling var saadan, at det hellere maatte taale Ydmygelsen end risikere Ødelæggelsen, og saa protesterede det og tilkendegav paa alle Maader, at det ikke godvillig vilde gaa med til, hvad der skete, men det erkendte; sin Afmagt overfor de Kræfter, der stod imod. Og da de allierede vilde tage 400 000 Tons af den hollandske Handelsflaade, da de tyske Torpederinger begyndte at tynde betænkeligt ud i deres egen Tonnage, erklærede Holland da de allierede Krig og stillede sig paa Tysklands Side? Det var endda paa et Tidspunkt, da Udfaldet ikke var givet; det kunde lige saa godt gaa til den ene som til den anden Side. Holland forstod, at det med sine udstrakte Kyststrækninger og sit store Kolonirige ifølge hele sin Beliggenhed laa i de allieredes hule Haand, og derfor valgte det under Protest hellere at taale Ydmygelsen end risikere Ødelæggelsen. Vi ringeagter ikke Holland og Grækenland, vi agter dem ikke ringere end Belgien, fordi de under en given Situation gjorde, hvad de ansaa for rigtigt.

Ikke mindst paa Baggrund af de sidste 10 Aars Udvikling vil Danmarks Stilling under en Stormagtskrig være parallel med Grækenlands og Hollands. Modstand vilde

medføre en Eksistenskamp, der vilde være ødelæggende for vore Eksistensmuligheder, for vor Levedygtighed som Nation og vor økonomiske Fremtid.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch pegede i sin Ordførertale paa, at næste Gang Ragnarok viste sig, naar en ny stor Krig udbrød i Europa, vilde det betyde for Europa ikke blot en Tilbagesynken i Kultur, men efter hans og manges Overbevisning dens Undergang; om der bagefter kunde rejses en anden af andre, ligger udenfor Opgaven i Dag, men det vilde betyde dens Undergang. Derfor, naar Stillingen er saadan i Europa, at paa den ene Side de Kræfter, der bryder ned, og paa den anden Side de Kræfter, der bygger op, for Tiden er i det, vi kan kalde den ustadige Ligevægt, saa trænges der til, at der et Sted i Europa begynder en modgaaende Bevægelse af mere afklaret, principiel Karakter, end det hidtil er sket. Og som jeg skal vise senere, er det min Mening, at det er Danmarks historiske Opgave netop her at gøre den første inspirerende Indsats, at tage det Initiativ, der kan virke, som Eksemplet kan virke. Ligesom det var den belgiske Tue, der bragte den tyske Krigsvogn til den første Standsning, kunde det maaske blive det lille Danmarks Skub, der bragte den europæiske Fredsvogn i den første Bevægelse.

Det gælder om her, at man ikke uden videre drager Sammenligninger mellem Forholdene før og under Verdenskrigen og saa Forholdene nu. Det er imidlertid det, der ligger til Grund for Argumentationen baade fra Venstres og fra de Konservatives Side, men det er dette Grundlag, der er skævt og utilstrækkeligt at bygge paa. Det ærede Medlem Hr. Parkov formulerede sit, det forsvarsvenlige, Standpunkt saaledes: Vi kan, og vi vil, og vi skal forsvare os. Jeg tror imidlertid ikke, at det ærede Medlem, dersom han var Forsvarsminister i Danmark under en saadan Situation, vilde tage Konsekvensen af disse sine Ord overfor et Stormagtsangreb af samme Karakter som det, Belgien var udsat for i 1914, men, vel at mærke, ført med de Midler, vi har i 1928. Det danske Folk, det siger ikke som det ærede Medlem Hr. Parkov: Vi kan, vi vil, og vi skal forsvare os. Det siger: Vi kan ikke — i den Forstand, at vi kan ikke tage en Eksistenskamp op, fordi det ligger ganske